

JUGUET CÒMICH EN UN ACTE

ORIGINAL Y EN PROSA

PER

↵ JAUME CAPDEVILA ↵

Estrenat ab extraordinari éxit la nit del 28 de Mars de 1898
en lo TEATRO PRINCIPAL

Preu: 1 pesseta

BARCELONA

BIBLIOTECA DE LO TEATRO REGIONAL

Ronda de S. Pere, 19 y 21, 1.er 1.º

1898

PER MASSA BÓ

JUGUET CÒMICH EN UN ACTE

ORIGINAL Y EN PROSA

PER

➤ JAUME CAPDEVILA ◀

Estrenat ab extraordinari éxit la nit del 28 de Mars de 1898
en lo TEATRO PRINCIPAL

BARCELONA

BIBLIOTECA DE «LO TEATRO REGIONAL»

Ronda de S. Pere, 19 y 21, 1.er 1.^a

1898

D. Miquel Salarich y Garcia

*Moltas ganas tenia de dedicarte un dels petits treballs qu' en calitat d' obras **dramáticas** ensaijo en el Teatro. Avuy ho faig ab la mira egoista de que si alguna cosa conté l' obreta que valgui algo, siga 'l teu nom. De manera que per tal desitg si l' haguesin xiulada tú 'n foras 'l responsable; pero ey... meus 'ls xiulets. Ton afm.*

L' Autor.

REPARTIMENT

PESRONATJES

ACTORS

<i>Clara.</i>	Sra. Clemente (A.).
<i>Adela.</i>	Srta. Domus.
<i>Paula.</i>	» Galcerán.
<i>Modesto.</i>	Sr. Goula.
<i>Sr. Romaguera.</i>	» Capdevila.
<i>Adolfo.</i>	» Santolaria.

L' acció á Barcelona y en nostres día.
Dreta y esquerra la del actor.

DIRECTOR

D. HERMENEGILDO GOULA

Aquesta obra es propietat de son autor, y sense 'l seu consentiment ningú podrá reimprimirla, traduhirla, representarla ni alterar lo títol, ab arreglo á las vigents disposicions legals sobre propietat intelectual.

Queda fet el reglamentari dipòsit.

'Ls comissionats de la *Galeria lirich-dramática de don J. Molas y Casas, carrer del Hospital, 12 y 14, 2.º*, son los encarregats exclusivament de concedir ó negar lo permís de representació y del cobro dels drets de propietat.

ACTE ÚNICH

Saleta de confiansa decentment amoblada. Chimenea al fondo. Porta d' entrada al fondo dreta. Entrada á la cuyna fondo esquerra. Altres dos portas á la dreta en primer y según terme. A l' esquerra, finestra en según terme. Porta en primé. Butacas, sofá, etc.

ESCENA PRIMERA

Al aixecarse 'l teló, apareix MODESTO asentat en una butaca aprop la taula dormint.

(Baixant al prósceni).

MOD. Nada menos que somiaba que la Claretta 'm' estava dant una pallisa porque había descobert que jo li era infiel. ¡Pobre Claretta! De de 's que 'm vaig casá, fora de la Francisqueta, la Carolina y la Matilde, que he tingut de dir las que no 'm perseguissin mes, no se que cosa es faltarli. *(Pauseta)*. Poch ella 's pensa lo molt que l' estimo! porque... vaija; cap com ella, y cap mes com jo per sapigué distingí.

ESCENA II

MODESTO y PAULA pel foro esquerra

- PAU. ¿Senyoret?
(*Aquet personatge ha de presentar-se algo tonto, mal humorada y parlant ab algún retintin*).
- MOD. (Bo! D' aquesta ja no me 'n recordaba).
Qué volía? (*Ab tó serio*).
- PAU. Fant falta borregos y pinyons.
- MOD. Que m' ho vol doná per postres?
- PAU. No senyó, es per la picada.
- MOD. Una picada de borregos y pinyons?
Será molt dols lo que fassi.
- PAU. Es que 's necesitan per las mandonguillas.
- MOD. Ah... vamos: de manera qu' avuy me dona mandonguillas?
- PAU. Si senyó. ¿Qué 'm dona 'ls cuartos?
- MOD. Y tal, dona! De no daltshi ara, mes tart ó mes dejorn també 'ls hi hauré de doná... (*Dantli una moneda*). Tingui.
- PAU. Vuy dí que 'l cambi no l' hi tornaré, sap?
- MOD. (Per no perdre la costum).
- PAU. Podría necesita algún altre cosa, y fer-me falta, compren?
- MOD. Sí: ja comprench que vosté torna 'l cambi quan li ve bé.
- PAU. Y, pot ben repetirho: porque jo soch mol fiada y fins ara ningú 'n te res que dí de mí: ni vosté tampoch.
- MOD. (*Comensant á impacientarse*). Bueno, bueno: deixaho corre, ves.
- PAU. Sí senyó... Me 'n vaig... pe 'ls borregos.

- MOD. (Que bé 'n trobarás prou: y el primer jo).
- PAU. (*Fent mitj mutis y tornant*). Vuy dir que si l' *impertinentat*... perdoni!
- MOD. (No acabarà).
- PAU. L' hi he demanat els quartos, perque sent tart y no havent sortit encare la senyora...
- MOD. Deu tení feyna. (*Sech*).
- PAU. O pot ser está malalta!... Per qué no hi entra?
- MOD. (*Rápít y cridant*). Perque no'm dona la gana.
- PAU. Bé; no s' enfadi!... (*Anántsen*). ¡Quí-na diferencia! (*Surt pel foro dreta*).

ESCENA III

MODESTO, sol

Estich més bé que vuy. Aquesta *barjaula* (*Per Paula*) 's va créurer de bona fe las quatre tonterías que vá-reig dirli, y s' anat prenent un vol, que quant se deixa caure, s' astarrufa tota, sino tracta d' esgarraparme. Bé; ja ho veig! Jo també 'n vaig fer una miqueta massa, fentli creure qu' era solté...! Que sempre m' hagi de pérdrer pel mateix cantó! Y, ben mirat, jo no 'n tinch la culpa de lo que 'm passa. En Llorens la té! Si senyó, en Llorens! Als dos días d' havé marxat la Claret, 'm porta aquesta xicota á casa en calitat de criada, recomenantme en gran manera que la retinga al meu costat per sis ó vuit días, dihentme que un assumpto urgent l' obliga allunyarse de Barcelona, y que passats aquets, tornaria á buscarla. Però... 'ls días han

passat, y ella encare es aquí á casa. Sort á tot aixó que tinch á la Claretta á Tarragona á passá tres mesos ab la seva mare; que si no...

(En aqueix moment se sent la veu d' Adela que crida á Paula).

ADEL. *(Dins).* Pauleta!

MOD. Hola: l' Adelita que ja deu havé enllestit de la seva *toilette*. Veta 'n aquí un altra. Com hi ha mon que lo que 'm passa es graciós! Y tot per massa bo!

ESCENA IV

MODESTO y ADELA, per la primera esquerra

ADEL. Pauleta? *Entrant en escena y no reparant en Modesto).*

MOD. Ha sortit fa un moment.

ADEL. Ah! Molt bon día, Modesto.

(Reparant y saludant.)

MOD. Igual li desitjo. Y, qué tal, s' ha descansat?

ADEL. Com sempre: encara qu' aquesta nit no l' he passada molt bé.

MOD. Y aixó?

ADEL. No sé... una especie d' angunia... una mortificació...

MOD. D' algún mosquit, pot ser?

ADEL. Cá, no...!

MOD. Veurá: com es una plaga tant amohinosa... que s' aprofita de la foscó, per pogué cantá: «¡Ja t' hi picat! Ja t' hi picat!» *(Aprimant la veu).*

ADEL. No, no, no... Precisament els mosquits sembla que 'm coneguim.

MOD. *(Y á mí las mosquitas).*

ADEL. La causa es, la que per forsa té que amhoinarme. Vosté no hi pensa, veritat?

MOD. Veurá, jo penso... (que ja no sé lo que penso).

ADEL. Tants días y l' Adolfo sense escriurer ni venir! Qué li sembla?

MOD. Que vosté no n' ha de pensarne mal de l' Adolfo; tot es qüestió de tení una mica de paciència: dona, no'n tinch jo, que 'm trobo ab pitxós circumstancias que vosté?

ADEL. Té rahó, Modesto.

MOD. Es qu' hasta un moro me la donaría, calculi sinó: ser casat, tenir á la senyora fora: no coneixia vosté á n' ella, ni ella á vosté: está aposentada aquí á casa, sens qu' ella ho sápig, y passá 'ls ulls d' aquesta *maritornes* en que vosté es verdaderament la meva dona.

ADEL. Cóm?... Y vosté no li ha dit...

(*Alterada*).

MOD. Quí li fa creure lo contrari?

ADEL. Y si vingués la seva senyora sent jo encara aquí... que pensaría de mí, Modesto!... Qué diría?

MOD. Sobre aixó, tampoch n' ha de passá cuydado, perque tot just fa onze días qu' es á fora, y ella hi va marxarhi per tres mesos.

ADEL. ¡Pobre Modesto! En quin compromís tant grave 's veu col·locat per mí!

MOD. No ho pensi; apenas l' Adolfo va esplicarme tot lo que hi había, ja sab ab lo gust que vaig acceptarla á casa. (*Somrihent*). A vosté es la que li ha de causá estorsió la meva companyia, perque *al fin y al cabo* aquí no es á casa seva... y jo...

ADEL. (*Seguint la broma*). Si: ja sé que per vosté 'l bello sexo...

MOD. Qué vol ferhi, Adelita! Era una desgracia: per mí las donas son com el pa de pessich: no l' he pogut aburrí may!
(*Moviment d' Adela*).

- Atengui: m' agradat quant podia agrardarme; ara... *prohibición completa*. Y per milló justificarme, ningú milló que vosté. Qué pot dirne mí?... De qué pot acusarme? Fa vuyt días qu' es á casa y aquesta es l' hora qu' encara no he trucat á n' el seu quarto per si li feya falta alguna cosa.
- ADEL. Y, per lo mateix que sempre li tingut en lo bon concepte que 's mereix li dono las més expressivas gracias.
- MOD. No me las dongui: soch un bon amich, y prou. També sé aguantá 'l *golpe* jo quan convé.
- ADEL. Tení que passá aquets apuros per las miras egoístas d' un tutor avaro!
- MOD. Qué vol ferhi! Ja sab que l' Adolfo no deixarà de posá 'n planta quants medis li sigan possibles per convence á n' aquest tutor, y lográ que vosté siga sa esposa.
- ADEL. Que Déu ho fassi, Modesto.
- MOD. Y sí, dona! S' afigura que Nostre *Senyor*, quan veu certas necessitats, no fa la feyna depressa?
- ADEL. Es que 'm temo...

ESCENA V

MODESTO, ADELA y PAULA pel foro ab dos paperinas.

- PAU. Perdonin!... (*Quedantse parada al veure á Modest y Adela parlant baix*).
- MOD. (Calli). Qué volía, Pauleta?
- PAU. No volía res... senyoret!... (*Ab retintint*).-(Quan la veig no sé lo que 'm passa). (*A l' Adela y ab cert retintint*). He portat els pinyons. (*Mostrantlos*).

- MOD. Bueno.
- PAU. Y els borregos. (*Sech*).
- MOD. Está bé: vagi á fé 'l seu fet.
- PAU. Vuy dí que si he trigmat senyora... es perque la pesseta 's creyan qu' era falsa.
- ADEL. (*No sabent de que li parla*). La pesseta?
- MOD. Bé... si... ja n' hi donaré una altre.
- PAU. No!... Si ja l' he cambiada la pesseta.
- MOD. L' ha cambiada?
- PAU. No vuy que 's perjudiqui!... Com ara 'n corran tantas de cosas falsas!
(*Ab intenció y mirant á l' Adela*).
- ADEL. (*Somrient*). Ja ho crech!
- MOD. (*Es capás de ficá la pata*). Bueno. Vagi á la cuyna, que l' olla li deu bullí.
- PAU. Si senyó, ja hi vaig! Quant la... senyora 'm necessiti, ja sab ahont soch.
- MOD. Está bé: vagi.
- PAU. (*Paula arriba á la porta: després baixa y dirigintse á l' Adela diu entre cremada y sech*).
Després li estobaré 'l llit.
(*Se 'n va pel foro*).
- ADEL. Ay, ay! Aquesta xicota sempre 'm parla y 'm mira d' una manera extranya.
- MOD. No 'n fassi cas: com no ha servit may, ignora la forma.
- ADEL. És que ab vosté també ho reparo.
- MOD. Cá... pagesotas.
- ADEL. La veritat es que n' hi ha que son terribles.
- MOD. Y tal!
- ADEL. Are que hi penso, Modesto: ha escrit ja la carta per l' Adolfo?
- MOD. No; pero vaig á ferho.
- ADEL. Donchs si no li sab mal, yo inclouré quatre paraulas... li sembla?
- MOD. Lo que vulga.
- ADEL. Pues aixís vaig á escriurelas. Hasta luego, Modesto. (*Se 'n vá*).
- MOD. Fins á la vista, Adelita.

ESCENA VI

MODESTO, aviat PAULA

MOD. Aixó va de mal en pitjó. A cada moment veig un escàndol, motivat pel poch cervell d' aquesta xicota, que no tindré més remey que cantarli las quaranta. Si 'ls vehins se 'n enteran, la Claretta quan torni sabrá que jo tenia una dona á casa... Ay, Modesto, qu' has fet! Qu' has fet!

(*Paula entra del foro. y's dirigeix á la porta primera esquerra*).

¿Ahont va? (*A Paula*).

PAU. Aixecá 'ls matalassos á la senyora.

MOD. Donchs no hi ha d' entrá per res.

PAU. Ay, ay! (*Estrenyada*).

MOD. Per quan se necessiti qu' aixequi alguna cosa, ja se l' avisará.

PAU. Donchs qué vol que fassi?

MOD. (Tirarte de cap á mar). Cuydis de las mandonguillas.

PAU. Ja ho he fet.

MOD. Donchs tírilas al carré. (*Dant un crit*).

PAU. Y ara?

MOD. Vuy dir que las sachseigi bé... que no m' agradan botarudas.

PAU. L' altre día las va trobar prou bonas.

MOD. Sí, pero...

PAU. Sí... ja l' entench. Com are ja té á la senyora, tot ho troba malament.

(*Sumiquejant*).

MOD. No, dona es que...

PAU. Ha sigut un pillo vosté! (*Esclatant*).

MOD. Y are? A qué vé aquet llenguatge? Per qué ploras?

PAU. Ja ho sab vosté!

MOD. No cridis! Qualsevol 's pensaría...

- PAU. Vosté 'm va dir que si jo l' estimaba 's casaría ab mí!
- MOD. Sí... pero no més vaig dirtho.
- PAU. Pues perque no m' ho deya qu' era casat? (*Sempre plorant*).
- MOD. Perque á n' aquell moment no me 'n recordaba. (No més falta que surti l' Adela, y 'm trobi ab aquesta escena). Vaja, prou.
- PAU. No, no n' hi parlaré més. Pero lo qu'es á la senyora li explicaré tot.
- MOD. Qué dius? (*Esverat*).
- PAU. Y li ensenyaré 'l blau del pessich que vosté va darmie, perque no 'l vaig volgué creure.
- MOD. Tú 't guardarás prou de ferho!
(*Apartantla á un costat per por de que no entri á dirho*).
- PAU. Donchs per qué m' enganyaba.
(*Plorant més fort*).
- MOD. No cridis!
- PAU. Aixó es!... Ab ella molta por... y ab mí molt poca vergonya.
- MOD. Pauleta!! (*Aixecant el crit*).
- PAU. No n' haig de fer res que s' enfadi.
- MOD. (Endevant). (*Assombrat*).
- PAU. Ah... tot alló que 'm va prometre, vuy que m' ho compri.
- MOD. Sí, sí! Pero ves á la cuyna y déixam está. (*Pausa. Modest 's dirigeix á sentarse. Paula dona dos passos per dirigirse á la cuyna: de prompte s' atura y romp á plorar ab grans crits. Modesto dona un salt de la butaca, y corrent á ella li tapa la boca perque no la sentin*).
- PAU. Jí, jí, jí!
- MOD. Malvinatje! Calla! (Aneu fent bromas ab las criadas!).
- PAU. Es que jo volía casarme.
- MOD. Y si dona... ja 't casarás.

- PAU. Ab vosté!
- MOD. Qué 't pensas que soch un moro?
- PAU. Ji, ji!
- MOD. Per Déu, no ploris tant fort! (Seré capás d' escanyarla!). Escolta: demá 't posaré al diari y quant trobis un bon xicot que t' agradi, jo 't faré un bon regalo perque t' hi casis.
- PAU. (*Després d' una pauseta*). De debó?
- MOD. Vaja! (Aixó sembla que l' ha calmat).
- PAU. Posi que 'm dich Paula, á ne 'l diari.
- MOD. Y una Paula ben grossa que hi posaré, estigan ben segura.
- PAU. Si m' ho promet...
- MOD. T' ho prometo. (Es ben filla de la Tapi-neria). Vaja: arregla per aquí á la sala; recull els diaris que jo baixo fins á la glorieta: y si demanés algú, avísam. ¡Ditxós Llorens!
(*Se'n va porta segona esquerra*).

ESCENA VII

PAULA, aviat SENYOR ROMAGUERA

- PAU. Y qué 'n son de llarchs aquets senyors de las ciutats!... No m' hauria enganyat á n' al meu poble, perque allá som més espabiladas... ¿Qu' hi há?
(*Girantse y veyent al senyor Romaguera qu' entra ab maleta, cartera, etc.*)
- ROM. Un servidó. Déu la guard: al aná á trucá he notat que la porta cedía, y per aixó...
- PAU. A qui demana?
- ROM. Digui: viu aquí á n' aquesta casa un tal Modesto Romaguera y Pi?
- PAU. De Modesto sí que n' es: de Pi no ho sé.

- ROM. Es Pi de part de la mare, y Romaguera del pare.
- PAU. No ho sé.
- ROM. Qué 's troba á casa?
- PAU. Sí senyó: es abaix á la glorieta. Vol que l' avisi?
- ROM. No... no cal: ja l' esperaré á n' aquí y aixís al sorprendré milló.
- PAU. Bueno: bueno; però... (*Ronseijant*).
- ROM. Qué? (*Assentantse en una butaca*).
- PAU. Que vosté s' hi assenta, y com jo no 'l conech á vosté...
- ROM. No s' hi amohini: ja 'm coneixerá!
- PAU. Es que tinch d' aná á la cuyna jo.
- ROM. Vaigi.
- PAU. Sí: pero vosté tot sol... podria endursen alguna cosa...
- ROM. Y ara? (*Ab sorpresa cómica*).
- PAU. Com diu que corre tant mala gent, y vosté es una miqueta lleig!
- ROM. (Te gracia!) (*Rihent*).
- PAU. No tinga pó, Paula, no tinga pó.
- ROM. Donchs avisaré á la senyora.
- ROM. (*Sorprés*). La senyora? Qu' es casat?
- PAU. Y tal si ho es! No m' en va dir paraula; sinó no 'l aguera cregut.
- ROM. A qui? (*No comprenentla*).
- PAU. A n' ell.
- ROM. Ah... ya! (No l' entench de res.) Bueno, pot aná á la seva feyna, que jo ja l' esperaré. No tinga pó repeteixo... y vaija per qué ho sápig. Jo soch el seu oncle.
- PAU. (*Ab alegría y obrint 'ls brassos*).
- PAU. Al meu oncle!
- ROM. Y ara?
- PAU. Si m' ha dit?...
- ROM. L' olcle d' ell vuy dir.
- PAU. Ah!... per aixó: perque 'l meu ja fa sis anys qu' es va morir.
- ROM. (Anem, bueno: aquesta xicota es un trós de pá moreno). Bueno, bueno: vaigi

donchs y sobre tot cap paraula que 'ls indiqui que jo soch aquí.

PAU. Vol amargarse al meu cuarto?

ROM. No n' hi ha necessitat: aquí 'ls espero.

(*Paula s' en va*).

ESCENA VIII

ROM. Vamos: aquesta noticia no 'm deixa de ser satisfactoria. Per fi s' ha casat!... Ab tot de que sempre l' he amenassat que per res mes me recordaria d' ell sinó sentaba 'l cap, no ha passat dia sense que deixés de pensá en tení la ditxa d' abrasarlo. Lo que no comprench es perquè no ha volgut escriurem que s' había casat? Se deuria teme que segons ab qui no li permeteria y per aixó... Vamos, 's coneix que la pensió es aprofitada. (*Mirant per l' escena*).

La casa está ben paradeta: aixó fa de bon veurer. (*Escoltant*).

Algú s' acosta. Será ell? Amaguemnos. Je!... Je! Quina sorpresa vaig á darli.

(*Se 'n entra per la primera porta esquerra*).

ESCENA IX

MODEST per l' esquerra: aviat el senyor
ROMAGUERA

MOD. No sé 'l que fe; el cap me volta: á tot arréu estich malament. Si al menos las angunias que passo fossin consideradas. Pero cá!... Sempre y en tot temps ha passat lo mateix, lo mateix. En fin: veu-

- ROM. rém com ne sortim, y sinó...
(*Sortint y corrent á abrasarlo*).
Y, sinó, aquí ja 'l teu oncle pera salvarte!
- MOD. Qué miro? Vosté! (*Quedant glassat*).
- ROM. Jo!
- MOD. Oncle! (*Abrassantlo ab aturdiment*).
- ROM. Apreta!
- MOD. (Pastarada!!) (*Ab abatiment. Pausa*).
- ROM. Je!... Je!... Poch t' ho podías pensá... veritat?...
- MOD. Y cá home! Cóm podía jo pensarme que fés aquesta animalada!
- ROM. Com?
- MOD. Vuy dí... la llaugeresa de vení sense escriurer... sense previndrem?
- ROM. Ho he volgut fer aixís! Tinch cops amagats!
- MOD. (Al que jo 't òaria no l' amagarías pas).
Ay caramba!
(*Pegantli copets á l' espatlla*).
- ROM. Te 'n alegras, eh?
- MOD. Ja ho crech! Tant que cada día 'm deya: veyam quin día 'm dirán que ja s' ha mort.
- ROM. Home! Home! (*Sorprés y algo serio*).
- MOD. Vuy dí... que s' hagués mort sense tení la ditxa d' abrasarlo!
- ROM. Sent aixís bueno; y en quant á morir-me, pots está segú que m' en alegro moltíssim de que no t' ho digan may.
- MOD. Ja ho crech. (*En tó de broma*).
- MOD. (*Reparant qu' está dret*).
Asentis! Inatvertidament...
- ROM. No hi fa res! (*S' assentan*).
Y be: ara que hi penso: qu' es aixó qu' he sentit que deyas d' angunias, y de...
- MOD. Ah, no... (M' ha sentit). Tonterías...
- ROM. Parla: per alguna cosa seré aquí: y ademés ya sabs que soch 'l teu oncle.
- MOD. Ja ho sé; de petit la mare ja m' ho deya.

- ROM. No vuy que 'm guardis secrets.
 MOD. No... si jo...
 ROM. Vamos, digas...
 (*Després d' una pauseta y somrient*).
 Je! Je!... Potser algún disgust de la costella?
 MOD. Quina costella?
 ROM. Te gracia! Vamos, t' ho perdono, per mes que no m' ho haigis fet sapigué. Es bona?
 MOD. Al qué? La costella?
 ROM. Si, home! La teva dona!
 MOD. La meva... (*Sorprés y dissimulant*).
 ROM. Ah... *pillito!* T' agafa sorpresa la noticia? No t' estranyi: la minyona m' ho ha dit.
 MOD. (*Mal llamp!*)
 ROM. No pots pensarte lo que m' ha agradat quan ho he sentit. Ja saps lo molt que t' estimo, y ja may de la vida t' hauria perdonat aquella vida de desordre que portavas. (*Moviment de Modest*). No t' escusis: tú y don Juan Tenorio, podiau ben be fer un tuti arrastrat. En fin: Pensa en qu' avuy ja ets tot un altre! Pensa que perteneixes á ta rassa de 'ls Romagueras, de la que sols neensem ab algo mes alegre; digas, digas. ¿Que no es á casa la teva senyora?
 MOD. (*Ja hi torném á ser*).
 ROM. Digas: t' estima?
 MOD. Molt.
 ROM. Es alta?
 MOD. (*Ay mare meva!*)
 ROM. Es bona moxa?
 MOD. Veurá... me l' hi buscat que no passés de la mida.
 ROM. M' agrada. (*Aixecantse*).
 Acompanyam al seu quarto, ó fesla sortir.

MOD. (Qué faré! Si veu que tinch una dona á casa que no es la meva).

ROM. Qué tens? Estás encantat?

MOD. No... sinó que... (No hi ha remey: avisaré á l' Adela...) Entro á buscarla.

ROM. Sí... sí!

(*Modesto 's dirigeix á la porta primera esquerra al temps que veu sortí á l' Adela.*)

ESCENA X

Sr. ROMAGUERA, MODEST y ADELA
ab un papé á la má.

ADEL. Aquí té... Ah! (*Reparant ab Romaguera*).

MOD. (*Esbarat*). (La grosa!)

ROM. Déu la guart (*Saludant*).

ADEL. Servidora.

ROM. (Es guapa).

MOD. (*Acostantse rápidamente á l' Adela y ab dissimulo*).

(Per favor digui que sí.)

ADEL. (Eh?) (*No comprenent*)

MOD. Sálvim.

ADEL. (*No sapiguent que fer 's queda mirant á Modest que s' aparta d' ella, quedantse al centro y dant-li miradas. Adela mitj aturrida s' acosta á n' el Sr. Romaguera y diu:*)

Si senyó, sí.

ROM. (*No sabent de que li parla*). Ah... sí?

ADEL. Sí.

MOD. (*Fent lo mateix joch*). (No, dona!)

ADEL. (*Mes aturrida y á Modest*). (Com?

- Ara que no?
- ROM. (*Que anat mirantsela*). (Lo que dich: es bonica.) (*A l' Adela*).
Conque vosté...
- ADEL. No senyó. (*Rápit*).
- ROM. Com que nó?
- ADEL. (*No sabent que dir y mirant alternativament á Modest*).
No... senyó.
- MOD. (*A mí m' agatará 'l cólera*.)
- ROM. (*Pobre xicota; está sofocada*). Vamos, home, dígali qui soch.
- MOD. Ay sí; no 'm recordaba...
(*Acostantse á l' Adela y presentant-la*). Clareta.
- ADEL. (*Com, Clare...*) (*Estranyantse*).
- MOD. (*Calli!*) Clareta: tinch 'l sentiment vuy dí 'l disgust...
- ROM. Pero que dius ara?
- MOD. (*Continuant*). Al disgust... de no haber-te presentat mes aviat al méu estimat oncle, qu' ha vingut de pendre 'ls ayres.
- ROM. Com?
- MOD. De l' América de Buenos Ayres. (No se 'l que 'm dich).
- ADEL. (*Com per dí alguna cosa*). Ah... sí?
- ROM. (*Per Modest*). (*Que redimoni li passa? A l' Adela*). Si filleta, sí: á pesar de que 'l Modesto no m' ha fet sapigué la gratíssima nova del séu estat, no deixo de tenir-me una satisfacció... perque veig ab gust, qu' ha sapigut escullí.
- ADEL. Ah... sí?
- ROM. A primera vista, y ho confesso tal com ho sento, ja m' ha sigut del tot simpática: y espero, y aixís ho demano, que d' aquí en endevant 'm tractará ab la franquesa y 'l carinyo que necesito.
- ADEL. Ah... sí?
- ROM. (*Després d' una pauseta y quedantsela mirant*).

Vaya!... Per lo tant, la meva mes gran alegria, será la de pogué passá lo que 'm resti de vida, entre la vostra companyia: y com jo ya comenso anar cap per avall...

ADEL. Ah... sí?

MOD. (No sabrá dir res mes!) (*Per Adela*).

ROM. (*A Modest y apart*). (Escolta qu' apren de solfa?)

MOD. (*No sabent que dir*). Es... que... com qu' ella...

ROM. (Vaya una cansó!)

ADEL. (Deu meu!)

MOD. (*A l' Adela, rápit*). (No estiga encon-gida!) Además si oncle: pot está segú que tant la Clareta com jo, estarem mes que contens de tenirlo entre nosaltres.

ROM. Aixís mateix ho suposo; ab tot, si hos ha de ser molestós.

ADEL. No senyó... no!

MOD. Vol callá!

ROM. Ho dich perque de vegadas 'ls pisos no tenen el lloch suficient.

MOD. No hi pensi: precisament aquí hi ha habitació per vosté y quan no, al col·locaría á la méva.

ROM. Home... y la teva senyora?

MOD. Ella ray! Ja te la seva.

ROM. (*Sorprés*). La seva? Que potser la fas anar á dormir á dispessa?

ADEL. (Ay Deu!)

MOD. No... vuy dir jo... qu' ella dorm en un puesto, y jo en un altre.

ROM. Ah, carambas! Aixís ho arregléu?

MOD. Veurá...

ROM. Sí, vamos; ho féu á la moda. Donchs mira, aixó no m' agrada; desd' avuy desitjo veureus juntets y ben juntets.

MOD. Pero...

ROM. Nada, nada: no admeto réplicas. La companyia del marit, espanta las moscas.

- MOD. (No ets tú mala mosca).
 ROM. No es veritat, pubilla?
 ADEL. Vosté ho diu...
 ROM. Y tú ho aprobas, bueno! Ala... donéu-se una forta abraçada com á complement de felicitat, com han de fé dos bons esposos que s' estiman.
 (*Donant empentas á Modest perque abrasi l' Adela.*)
- ADEL. (No m' abrasi, no!) (*Baix á Modest.*)
 MOD. (No hi ha mes remey!) (*A l' Adela.*)
 ROM. Qu' esperas?... Y tú?
 MOD. (Prenguiho ab paciencia!) (*S' abra-san.*)
- ROM. Aixís m' agrada.
 Bona pareja! Estich content de debó.
 MOD. (Fugim al bulto: convé enterarla). Oncle; aquesta será la seva habitació y per lo que li convinga ja 'n pot disposá desd' ara. (*A Adela.*) Nosaltres podem mentres tant baixá una estoneta al jardí: no 't sembla?
- ADEL. Bueno.
 ROM. Aixó es; y jo mentrestant me passaré una miqueta d' aigua per la cara, y desseguida 'm teniu al vostre costat.
- MOD. Donchs l' esperém.
 ROM. Anéu: anéu parella enamorada.
 ADEL. Fins á després.
 ROM. Adios, maca.
 ADEL. (Pobre home!) (*Tot anantsen.*)
 MOD. (Ha esgarrat 'ls comptes: no 'n fassi cas. (*Se 'n van per la porta del jardí.*))

ESCENA XI

Sr. ROMAGUERA

Bravo! Estich content de debó! Me sembla que s' estiman, y ja no 's necessita mes. Al costat d' ells estaré com el peix al aigua, y més endevant procuraré que visquin ab tot desahogo y riquesa. Nada, anem á rentarnos.

(*Se 'n vá primera porta dreta*).

ESCENA XII

PAULA pe 'l foro

Senyoret?... Ay, ay! No hi es; ni aquell senyó tampoch. Ha dit qu' era 'l seu oncle y potsé. (*Se sent ruidó al cuarto de la dreta*). Deu ser allí: hi sento ruidó. (*Mirant pe 'l pany*). Sí: ell es. Ara potsé també hauré de fe 'l llit á n' aquet vellot. 'M sembla que 'm darán més feyna aquí que á casa meva. (*Se sent trucá*). Trucan? Aném á obrí. (*Desapareix per un moment y torna á sortí ab Clareta pe 'l foro dreta*).

ESCENA XIII

CLARETA y PAULA

PAU. Sí senyora, sí: ja pot entrá.

CLAR. Está bé. (*Assentantse en una butaca*).

PAU. (Endevant, quína franquesa).

- CLAR. Qué diu?
- PAU. (Sembla a casa seva).
- CLAR. Escolti: ¿Fá molts días qu' es aquí vosté?
- PAU. (*Ab mal modo*). No ho sé: no 'ls he contat.
- CLAR. Y, cóm se diu, vosté?
- PAU. Jo 'm dich Paula, pero á n' al poble 'm deyan Pauleta.
- CLAR. Es á dí, qu' ha vingut del poble per servi aquí.
- PAU. Sí senyora. (Tot ho vol sabé).
- CLAR. Y, que no es á casa el senyoret?
- PAU. Be hi deu sé. Si vol qu' avisi á la senyora...
- CLAR. (*Sorpresa*). A la senyora? Quína senyora?
- PAU. Quína ha de ser? La seva.
- CLAR. (Qué diu aquesta xicota?)
- PAU. Per cert qu' es més seria... may se cuida de res: tot ho ha de fé 'l senyoret. ¡L' hi tinch una rabia!
- CLAR. (Potser si que...). (*Dissimulant*). De manera qu' es seria?
- PAU. Molt.
- CLAR. Pero ab el senyoret... no 'n deu ser gayre... perque, segóns tinch entés s' estiman?
- PAU. D' ella no ho sé: pero lo qu' es ell, ja ho crech. Sempre la crida, y sempre 'ls veurá junts.
- CLAR. (Infame!)
- PAU. Vaig á avisarlo.
- CLAR. No 'l molesti: ja l' esperaré aquí.
- PAU. Si per cas, aquí dintre hi ha 'l seu oncle.
- CLAR. Lo seu oncle?
- PAU. Del senyoret.
- CLAR. Está be: ja 'l conech, ja! (*Disimulém*). Tinga: fassi 'l favor... (*Dantli el cabás de má*). Deixi aixó per aquí sobre, y pot retirarse. (*Ab mal humor y sech*).

PAU. (*Agafant el cabàs y deixantlo sobre un moble*). (Aquesta 'm mana més que l' altre. Quí deurá sé? Si qu' estich fresca! Y jo que 'm pensaba... Que n' es de tuno 'l senyoret). (*Se 'n vá*).

ESCENA XIV

CLARETA, aviat Sr. ROMAGUERA

CLAR. Vamos... si 'm sembla imposible!... (*Passejantse nerviosament per l' escena*). Pensá que 'l Modesto haigi comés semblant picardía, 'm posa fora de mí!... 'L Modesto! Ell... que sempre m' ha jurat y m' ha fet creurer mil vegadas lo molt que m' estima!... ¡Gran pilló!... ¡Mal marit! Está clá: com no 's debía pensá que jo tornés tant aviat, y sense avisarlo... Lo qu' es aquesta si que no la passo. Avuy mateix me 'n tornaré á casa 'ls papás, y allí sabrán lo qu' es ell. (*Pauseta*). Si jo pogués sonsacá á n' aquest home qu' ha dit qu' es son oncle... Y, á la cuenta deu se l' oncle qu' aquet marit farsant m' ha parlat tantas vegadas... Ell surt. (*Veyent á Romaguera*). Tinguém serenitat.

ROM. Bueno, ja estém llestos. (*Reparant en Adela*). (Ola!) Deu la quart.

CLAR. Deu lo quart.

ROM. Que pot ser espera veure...

CLAR. Al Modesto: sí senyó.

ROM. (Ho ha dit molt depressa; veyám). Que potsé es amiga ó coneguda...

CLAR. Amiga... y algo més. (*Ab intenció*).

ROM. Algo més?... (Del modo qu' ho ha dit, ya m' escama).

CLAR. (No sé si 'm sabré contení).

- ROM. Donchs... en aquet moment está ocupat; y si tant desitja veurel..
- CLAR. Y tant si ho desitjo!...
- ROM. (Lo que m' hi pensat: aquesta deu sé alguna de las antigas... procurarém esquivar-la). Donchs filla, lo qu' es per avuy haurá fet 'l viatge en balde.
- CLAR. Potser s' equivoca... y será de molt profit.
- ROM. Be, veurá: ya endevino poch més ó menos l' entrevista que vosté desitja, y 'm sembla molt que s' enganya.
- CLAR. Que m' enganyo!
- ROM. Sí, senyora. Y, encara que piqui ab el peu á terra, li tinch de dir que 'l Modesto ya es casat.
- CLAR: Ja ho sé!... (Y tant com ho es!)
- ROM. Y per lo mateix dech habé de dirli que té altres obligacions: l' home casat se deu á la dona... res més que á la dona.
- CLAR. Te rahó: y per lo molt que 'm complau lo que m' acaba de dir, li 'n dono las més expresivas gracias.
- ROM. (*Mitj enfadat*). Me 'n dona las gracias, y en cambi s' atreveix á vení á casa seva, per tenirhi entrevistas.
- CLAR. Sí, senyó.
- ROM. (*Remedantla*). Donchs no senyora! Per lo tant no 's molesti més ab *idas* ni *venidas*, y pensi que á n' aquesta casa no hi viu ningú per vosté.
- CLAR. Aixís vol dí que vosté 'm despatxa?
- ROM. Una cosa pe 'l istil.
- CLAR. Despatxarme á mí?
- ROM. A vosté, sí senyora; á vosté que nó hi ha de torná aquí.
- CLAR. Vamos: veig que' hauré d' acabá per dirli que jo soch Claret...
- ROM. Claret, eh? Donchs jo també ho soch de claret: per lo tant, llargo, llargo, á pendre el sol que fá bon día!
- CLAR. Ay! A mí m' agafará alguna cosa!...

- (*Sentantse en una butaca y plorant*).
 ROM. No 'm vinga ab somiquerías, que no tinch temps per entretenirme.
 CLAR. (*Refentse y aixecantse*). Sí; te rahó: ni jo tampoch per escoltá, ni sufrí més impertinencias. Ahont'es ell? (*Ab mol- [ta energia]*).
 ROM. Qui?
 CLAR. Al Modesto.
 ROM. De Modesto per vosté no n' hi ha ni un tros.
 CLAR. Ho veurém. Que surti! Que vinga aquí, y sabrá vosté qui soch jo.
 ROM. No tracti de moure escándol!
 CLAR. Deixim está! (*Cridant*). Noya!... no-ya!... (*Pujan al foro*).
 ROM. No cridi á ningú, perque ningú l' escoltará.
 CLAR. Aquest home 'm farà tornar boija!
 ROM. No compren que lo que vosté busca, es una discordia terrible! ¡Pobre Clareta!
 CLAR. Ara 'm compadeix!
 ROM. Compadeixo á n' ella.
 CLAR. A qui?
 ROM. A la seva dona!
 CLAR. (*Ab desesperació y plorant*). (La seva dona!) Be he fet en volgué esbriná!... La minyona no m' ha enganyat!...
 ROM. La minyona?
 CLAR. Escolti: vosté la coneix?
 ROM. A qui?
 CLAR. A... la que diu qu' es... la seva dona!...
 ROM. Y ara? Ja ho crech, es molt guapa: acaba ara mateix d' abrassarla.
 CLAR. D' abrassarla! Y, no se n' ha donat vergonya?
 ROM. Jo?
 CLAR. (*Ab despreci*). Sí... ja ho veig! Hi ha vells de totas menas y maneras!
 ROM. *Cuydadito*. (*Enlayrantse*).
 CLAR. A n' als seus anys, permetre una cosa tant indigne! Prestarse á semblant trafica?

- ROM. Ep!... ep!... Sápiga que jo no 'm *pres-*
to, ni m' estiro, ni m' arronso!
- CLAR. L' hi haurá valgut alguna coseta, veri-
tat? (*Ab ironía marcada*).
- ROM. Senyora, senyora! Que vosté 'm farà
perdre la xaveta y fins 'ls calsotets y
tot!
- CLAR. Y á mí qué se me 'n dona de lo que
vosté puga perdre. Jo 'l que vuy es
veurer á n' ell. (*Dirigintse desespe-*
radament cap al foro).
- ROM. Detinguis! detinguis!... (*Agafantla*
per un bras). (Es capás de calá foch á
la casa). Vosté 'l veurá.
- CLAR. Desseguida.
- ROM. Fassi 'l favor. Entri á n' aquesta habi-
tació. (*Segona dreta*). Esperí una es-
toneta: jo li parlaré y tot aixó tindrà
un final.
- CLAR. Sí senyó: un final, que no se l' espera.
- ROM. Está bé, está bé: (*Fentla passá*). Entri
y cuydado ab l' escándol, perque ho si
nó, faig cridá un municipal.
- CLAR. Tení que soportá!...
- ROM. Calli... y aguantis.
- CLAR. (Marit criminal!) (*Entra*).

ESCENA VI

Sr. ROMACUERA, aviat ADOLFO

- ROM. Aixís! Del mal al menos, he pogut con-
vénsela y aturá la torrentada. Tampoch
es malota: pero vamos 's coneix que té
un genit una mica sospetxós. Lo milló
será tancarla ab clau; y si crida, aca-
barho d' un altre manera. (*Tanca ab*
clau ab molt cuydado). Aixís, sense

fer soroll. Ola, qui entra? (*Veyent á l' Adolfo*).

ADOL. Per servirlo.

ROM. Igualment. A qui demana?

ADOL. Dispensi, venía... (*Mirant turbadament per l' escena*). (M' hauré equivocat!)

ROM. ('S mira molt 'ls mobles!... Será un lladrot desfressat!)

ADOL. (Semblan 'ls mateixos). (*Pels mobles*). (No obstant aquest home...) (*Mirant á Romaguera*).

ROM. Bueno... qué? (*Ab imperi y apartantse*).

ADOL. Ah, sí! (*Una mica aturdit*).

ROM. (Si se 'm tira á sobre y 'm fá mal, li pego un cop de cadira).

ADOL. Pues un servidó es amich d' un tal Modesto.

ROM. Al Modesto? Aquí víu, sí senyó.

ADOL. Ah!... vaija!... *Entonces* no m' he equivocat.

ROM. Se li passarà recado. A n' aquest moment está ab la seva senyora.

ADOL. (*Sobresaltat*). La seva senyora? Que ja arribat?

ROM. Quí?

ADOL. La Claretta: la seva senyora.

ROM. Ni arribat, ni s' ha mogut. Qui fá poca estona qu' es aquí soch jo.

ADOL. Ah... sí?

ROM. Ell no m' esperaba, y l' hi he dat una sorpresa de debó.

ADOL. (*Anguniós*). (Ay Deu... que deu habé passat? Quí deu ser aquest home!)

ROM. (*Mirantlo de regull*). ('M sembla qu' está enguniós).

ADOL. (Y no veig á l' Adelita!...) (*Mirant*).

ROM. (Ja torna á mirá... ojo!) (*Arremangantse 'ls punys de la levita*).

ADOL. Veurá, dispensi: l' assumpto que 'm porta aquí, es sumament urgent, y 'm precisaría...

- ROM. (Que 't deixi sol, per afanarho tot).
- ADOL. Cóm diu?
- ROM. Un servidó es de la familia: pot esplícarse.
- ADOL. Me n' alegro doblement, y 'm vá com l' anell al dit, perque així 'm treurá d' un dupte.
- ROM. Espliquis. (Veyám quína escusa busca).
- ADOL. Digui... (*Ab cert temor*). L' Adelita es encara aquí, veritat?
- ROM. L' Adelita? (*Estranyat*).
- ADOL. Sí, senyó.
- ROM. (Volste jugá qu' aquet es l' *amante* d' aquella qu' he tancat allí? Descubrim terrenó). Conque vosté vé en busca de l' Adelita?
- ADOL. Sí senyó.
- ROM. Vamos, ya ho entençh.
- ADOL. Eh?
- ROM. Vosté deu ser l' estimat de la tal Adelita?
- ADOL. Al mateix. ('S coneix que 'l Modesto ya l' enterat de tot).
- ROM. *Bien, hombre, bien!* (*Menejant 'l cap com compadintlo*). Pues sí senyó; se troba á n' aquesta casa.
- ADOL. Ah! (*Ab satisfacció*).
- ROM. Pero... ya ho sap, per qué 's troba aquí?
- ADOL. Home; y tal!... M' ha costat bastant el pogué alcansá lo que volía, pero al fi he lograt la meva.
- ROM. Deu fassi que na se l' hi ennohegui.
- ADOL. Qué vol dí?
- ROM. Res. (Pobre jove!) Aixís pues, vosté y 'l Modesto son dos bons amichs?
- ADOL. A partí un pinyó.
- ROM. Ho crech molt bé, pues d' altre manera sols se compren qu' es partisin... las pinyas.
- ADOL. Qué vol dir?
- ROM. Res. (Infelís!)
- ADOL. Y ara? Per qué 'm mira aixís?

- ROM. Deixuho corre...
- ADOL. Parli clá d' una vegada!
- ROM. No jove. Ja está acabat. Lo que si li diré com á última nota, es que respecte á l' Adelita, com vosté li diu, procurila dominá: empórtisela ben lluny, y aixís 'l Modesto cumplirá ab el seu deber, perqu' ell ja no pot estimarla.
- ADOL. Eh? Qué? (*Ab sorpresa exaltada*).
- ROM. (Adios! Ja he dit massa!)
- ADOL. D' estimarla ha dit?
- ROM. Ja veurá, no 's sulfuri. A n' aquesta mateixa sala, fa un moment, ab l' Adelita hem tingut un altercat terrible. 'S veu qu' está enamorada del Modesto.
- ADOL. (Ay pobre de mí! Si que l' hauré feta bona!)
- ROM. Jo li he fet mil reflexions... Tot inútil: ha dit que l' estima!... Que 'l vol per ella!...
- ADOL. Calli!... calli!... Aixó que diu no pot ser.
- ROM. Está clá que no ha de ser. Pero com que 'l Modesto...
- ADOL. Prou... No me 'n parli mes del Modesto!... (Falsa... Dona dolenta...!)
- ROM. Comprench 'l seu disgust. Pero si 'm vol creurer á mi no s' hi amohini. Jo de vosté li daba las dimisorias. Al *fin y al cabo* que 'n pot resultá? Qu' aixís com estima á l' un demá 'n pot estimá un altre...
- ADOL. ¡Basta! (La rabia m' ofega! Traydora!... Ah... pero me n' haig de venjá!... No carregó aquets neules). Ahont son?
- ROM. *Hombre*... Ara...
- ADOL. No titubeigi... porque encara que me 'ls negués, fora capás d' esperarlos fins al mes entrant; fins l' any vinent.
- ROM. (Ay!... Ay!... 'M sembla que tindré m sardanas). Miris jove; á vosté 'l veig...

- ADOL. No n' haig de fer res que 'm veigi.
Tant se valdria que fos cego.
- ROM. (Animal!)
- ADOL. Prompte! Ahont son?
- ROM. (Anem avisá 'l Modesto).
(*Al doná un pas per dirigir-se al
jardí veu á Modesto qu' entra*).
(Cataplum! Nasos en terra!)

ESCENA XVI

Dits y MODESTO pe 'l jardí

- MOD. (A Romaguera).
Home, que l' espe...
- ADOL. Ell!...
- MOD. (L' Adolfo! Aigua... que m' ofego!)
(*Deixantse caura en una cadira*).
- ROM. (¡Estém alerta!)
- ADOL. (*Ab to sarcástich y després d' una
pauseta*).
Deu te quart... home!
- MOD. (Ara si que m' entrebanco! Que li dich!)
- ADOL. Vaya un saludo! Aixís se reben 'ls
amichs? No m' esperabas, veritat?
- MOD. No... porque... yo.
(*Romaguera fa senyas á Modesto*).
- ADOL. No fassi senyas vosté.
(*Atrapantli*).
- ROM. Home si 'm gratava 'l nas.
- MOD. (Si jo 'l pogués enterá).
- ADOL. (*Sempre sarcástich*).
Vamos, veig que lo mes lògich es de
que 'm pensi qu' he vingut á ferte una
mal obra!
- MOD. (*Ab tó carinyós*).

No ho pensis, Adolfo!

ROM. *(Ab lo mateix tó).*

Adolfo, no ho pensí!

ADOL. Vosté calli.

(A Romaguera).

ROM. *(Callem).*

ADOL. Veig que no saps que dirme... Y crech que lo mes prudent, será... retirarme. ¿Vaig á ferho... ho sents? pero no sens avants demanarte una satisfacció, y dirte qu' ets un mal amich, un company de fira.

MOD. Y ara? Per qué 'm dius...

ADOL. Preguntaho á n' al senyó...

(Per Romaguera),

que 'n bon hora m' enterat de la teva acció traydora.

MOD.

(Rápít).

(Ja entençh! Aixó es que 'l tio, l' hi explicat que l' Adela y jo)... Es á dir donchs que vosté...

(A Romaguera y fentse l' enfadat).

ROM. *(Volsté jugá que jo pagaré la truyta).*

Veurás, jo...

ADOL. Deixil está.

(A Modesto).

Podrás ampararte á dintre del dissimulo... pero no 't valdrá. Y en quant á ella, mes tart sabrá 'l qu' haig de fer.

(Esclatant).

MOD. Pero escolta, amich meu...

ADOL. No 'm digas amich, perque no 'n vuy serho. D' aquí un quart tornaré. Arregla 'ls teus assumptos... y preparat.

MOD. Pero, home.

ADOL. Mi una paraula mes...

MOD. Escolta...

ADOL. Fins d' aquí un quart.

ESCENA XVII

MODESTO y Sr. ROMAGUERA

MOD. *(Després d' una pçuseta).*

Pero qu' ha fet sant cristia!... ¡Qu' ha fet!

ROM. Jo!

MOD. Vosté: que á la cuenta ho esgarrat tot!

ROM. Saps que fá poca estona que soch á n' aquesta casa, y ja 'm comenso á carregá!

MOD. Qui ha carregat de debó, soch jo, oncle!... Jo... que per ser massa bó, m' he ficat á n' aquet ball.

ROM. Ah, si?

MOD. Pero espliquis: que ha suchsuhit?

ROM. Que á la cuenta á n' aquet ditxós Adolfo, li deu faltá algún tornillo á l' enteniment, peique jo pera posarte en bon lloch l' hi esplicat que l' Adelita 't persegueix, y que tu d' ella ya no vols sapiguer res mes.

MOD. *(Com endevinant).*

L' Adelita! Vamos: lo que m' hi pensat! Pobre xicot!

ROM. Fas be: compadeixlo! Y ab la Claretta com ho arreglas? Pensa que d' un moment á l' altre tornaré á pujar aquet boig, y... qué fem?

MOD. No ho sé: deixim estar.

(Desesperat.)

ESCENA XVIII

Dits y ADELA pe 'l jardí

- ADEL. Vamos! Podía esperarlos!
 MOD. (No mes me faltaba aquesta).
 ADEL. Sembla que 'ls trobo alterats? Que 'ls passa alguna cosa?... Si acás destorbo...
 MOD. Cá! no!... Ha sigut que 'l tio, 'm contaba...
 ROM. Res: uns comptes que no li han sortit gayre be.
 ADEL. Aixó es pitjó: y si n' ha sortit perjudicat.
 MOD. (Y tal!... Si tu ho sabias...)
 ROM. Per aixó tu estigas tranquila. L' assumpto perteneix de dret á un tal Adolfo...
 ADEL. *(Apart á Modesto).*
 (Qué diu? L' Adolfo?)
 MOD. (Calli! Es aquí).
(Rápit á l' Adela).
 ADEL. (Es aquí).
(Ab alegría).
 Ha vingut?
(A Romaguera).
 ROM. Sí: es un ximplet que no sab lo qu' es busca. Pero ya l' arreglarém.
 ADEL. Y ara?
(Ab estranyesa).
 ROM. No tingas cuydado.
(Se sent trucá á la porta segona dreta).
 MOD. Qui truca?
 ROM. (Malorum... D' aquesta ya no me 'n recordaõa).

- ADEL. Y, es allí.
 MOD. Qui ha allí dins?
 ROM. Qui ha? No volia dirtho; pero ja qu' es
 precis.
 MOD. Quí es?
 ROM. L' Adela.
 MOD. L' Adela?
 ADEL. (Que diu aquest home?)
 ROM. No t' esbaris. Ja veurás jo com ho
 arreglo.
 (*Va á la porta y obra.*)
 Ja pot sortí.
 MOD. (*Al veurer á Clara.*)
 (¡ Sant Antonil!)
 ADEL. (Qué té?)
 (*A Modesto.*)

ESCENA XIX

Dits y CLARETA

- CLAR. No hi ha modos!
 (*Desesperada.*)
 MOD. (Ay mare meva!)
 ROM. (*A Claretta.*)
 Espliquis: que tením feyna.
 CLAR. (*Ab retintin y poguentse contenir
 apenas. A Modesto.*)
 Es vosté 'l que m' ha fet tancá? ¿Ho ha
 fet tal vegada, perque la... senyora no
 'm veyés? Vosté deu ser la Claretta...
 eh?
 ADEL. (*No sabent que dir y mirant á Mo-
 desto.*)
 Jol...
 ROM. La Claretta... sí! La seva senyora: ja l'

hi he dit avans... y fassi 'l fabor de acabá qu' es gasta 'l gas.

CLAR. Desseguida!... Si senyó!

(*Ab sorna*).

MOD. ('M beuria 'l Llobregat!)

ADEL. (Pero qui es?)

(*A Modesto*).

MOD. (La meva senyora).

ADEL. (Ay Jesús!)

(*Casi cayent en una butaca*).

ROM. (Tingas valor).

(*A Modest y ab energia*).

MOD. (Lo que no tinch son camas).

CLAR. Vamos! No puch per menos que felicitarlo!

(*A Modesto*).

Y á vosté també!

(*A Adela*).

Encara que... casantse ab aquet senyó, no hà lograt gran cosa perquè... vaija; al seu... marit es una joia... que ni pe 'ls encants serveix.

MOD. (Aigua vá!)

ROM. Senyora... tinga compte ab 'ls honors personals.

CLAR. No... sinó vuy enfadarmi!...

ADEL. (*A Modest*).

Pero diga alguna cosa!

MOD. (Y, qué diré pobre de mí! Si no que 'm posi á cantá un aria!)

ROM. Bueno, bueno. Fassi 'l fabor de deixar-nos en pau, y vaijisen ab el seu xicot que ja la deu está esperant.

MOD. Cóm?... Qué? Al seu xicot?

(*Esbarat*).

ROM. Sí, home! Que no saps?

CLAR. (*Concebint un plan y sonrihent*).

(Bona idea! Aquet vell m' ajuda).

MOD. (*Passant al costat de Clara y ab desesperació*).

Té un amant?

CLAR. Sí senyó: 'l tinch. Per qué? Qué te que dirhi?

(*Ab desició*).

MOD. Senyora!

ROM. Te rahó!

(*Per Clara*).

No n' has de fé res tu d' ella.

MOD. Cóm que no?

ADEL. (Pobre de mí!)

ROM. (*Ab mal modo*).

Ala!... Ala!... Ja se 'n pot aná ab 'l seu, y de nosaltres no se 'n recordin mes.

MOD. Apoch, apoch! Lo que vosté vol, la senyora 's guardarà prou de ferho.

(*A Romaguera*).

ROM. Cóm s' enten?

(*Estranyat*).

CLAR. Donchs s' equivoca, perque precisament l' espero perque 'm vinga á buscá.

MOD. Aixó ho veurém!

ROM. Quín escándol!... Que no 'l sents?

(*A l' Adela*).

ADEL. Y á mí qué m' esplica?

ROM. Com que t' esplico?... Pero home, tú ets de pedra?

(*A Modest, veyent que continúa parlant ab Claretta*).

MOD. No ho sé de qué soch!

(*Ab desesperació*).

CLAR. Ja! ja, ja!

(*Rihent de la desesperació de Modesto*).

MOD. Senyora, no rigui!

CLAR. Qué?... Qué vol?

(*Cuadrántseli y ab energia*).

MOD. Qué vuy? Una satisfacció á n' al meu honor!

CLAR. Infame! Encara gosa enrahonar?...

(*Desbotant*).

ROM. Una satisfacció y al teu devant.

(*Escandalisat al senti á Modest. A l' Adela*).

Y, no 't supblevas.

ADEL. Y á mí qué?

(*Ab mal humor y plorosa*).

ROM. Uf! Aixó es un camp de bledas!...

CLAR. Y la més grosa vosté.

(*A Romaguera*).

ROM. Ep! Cuydado donya Simbomba, que si m' insulta...

(*Aixecant 'l tó*).

MOD. Oncle!... oncle!...

ROM. Apartat del meu devant. Fins ara havia cregut que 'l teu cap era 'l d' un home!

(*Ab despreci*).

MOD. Tío!...

ROM. No ho es... no! Aixó no es cap! Aixó es un canti foradat.

ESCENA ÚLTIMA

Dits y ADOLFO pe 'l fondo dreta. Aviat, PAULA fondo esquerra.

ADOL. Ja torno á sé aquí.

ROM.

MOD.

ADEL.

{ Ell! *(Desde aquet moment, fins al final tota la escena rápida).*

Adolfo!

(Correnthi y ab alegría.

ADOL. Apartis d' aquí senyora.

(Retxasantla).

CLAR. (Y ara?)

(Al veure l' actitud de Adolfo y Adela).

ADOL. A vosté, no la conech... ni ganas!

ADEL. Adolfo!

(Plorosa y volguentsi abrasá).

ROM. Pero que no 'ls veus?

(A Modesto).

MOD. Sí y qué?

(Desesperat del tot y cridant).

ROM. Y t' ho miras aixís?

MOD. Sí... y qué?

(Més alt).

ROM. Oh! Aixó no es casa! Aixó es una cinia sense catufols!...

MOD. Sí senyó!... Y vosté y jo 'ls burros que la fem corre!

ROM. Noy! Noy!

(*Exasperanse*).

CLAR. Mal home! Qui m' ho havia de dir!...

ADOL. Hem acabat.

(*Retxasant á l' Adela y baixant al prosceni*).

ADEL. ¡Deu meu!

(*Plorant*).

ADOL. Modesto, ja sabs á lo que vinch. Espero una satisfacció.

MOD. La satisfacció que 't dono es que vaigis al diable! Anéusen tú y ella, y á mí deixeu-me estar!

ROM. Just: vaijisen senyora: aquí te 'l seu amante... y que Deu li mantinga.

(*Senyalant á l' Adolfo*).

TOTS Qué?

ADOL. Qu' enrahona vosté?

(*A Romaguera*).

CLAR. (Bona ocasió per venjar-me). Te rahó: anemsem, Adolfo.

(*Agafantsi de brasset*).

ADOL. (Senyora).

(*Sorprés no sabent lo que li passa*).

CLAR. (Calli!)

MOD. Eras tú?

(*A l' Adolfo y ab rabia*).

ADEL. (També m' enganyaba!)

(*Per l' Adolfo*).

CLAR. Si; me l' estimo. Que vol?

MOD. Armas!

(*A l' Adolfo*).

ADOL. ¡Anem!

ADEL. No... Adolfo!

(*Corrent á deteni á l' Adolfo*).

- CLAR. No... Modesto!
(Corrent á deteni al Modesto).
- MOD. Apartis!
(Forseijant).
- ADOL. Deixim!
(Idem).
- PAU. Que tenen?
(Sortin esverada).
- ROM. Corre... avisa un municipal.
 MOD. L' aborreixo!
(A Clareta).
- ADOL. La *detesto!*
(A l' Adela).
- CLAR. Marit criminal!
 ADEL. Traydó!
 ROM. Alsa! alsa! Al marit per un un cantó y
 la dona per un altre!—Pero no t'en donas vergonya!
(A l' Adela).
- ADEL. Deixim está!
 ROM. Pero tens l' ánima d' esponja!
(A Modesto).
- MOD. De pega la tinch!
 ROM. Senyor!... senyor! Baixéu si no teniu feyna!
- CLAR. No vuy estarhi un minut més á n' aquesta casa!
- ADEL. Ni jo tampoch!
- ROM. Aixís! Acabin d' una vegada: tú, Modesto, ab la Clareta... y vosté...
- CLAR. May! Ab ell no hi vuy viure més!
- ROM. Jo no anomeno á vosté.
(A Clareta).
- CLAR. Cóm que no?
 ROM. Aquí no hi ha més Clareta qu' aquesta.
(Per l' Adela).

Y vosté es l' Adela.

(A Clara).

CLAR. Jo?

ADOL. Pero qu' embolica ara?

(A Romaguera).

ROM. Sí, senyor! L' Adela que ya no estima á vosté, perque vol á n' aquet.

(Per Modesto).

ADEL. Que jo l' estimo?

ROM. No: aquesta.

(A la Clara).

CLAR. Jo no 'm dich Adela.

ADEL. La senyora 's diu Clara.

ROM. Cóm? Qué?

MOD. Basta!

(Dant un crit).

Ja estich típ y retip de tanta angunia, y vaig á descobrirho tot.

ROM. Eh?

MOD. La senyoreta, á qui vosté ha cregut la meva esposa, no ho ha sigut may.

(Per Adela).

ROM. Que nó?

MOD. No.

ROM. Donchs qui es?

MOD. Aquesta.

(Senyalant á Clara).

CLAR. Sí senyó: jo.

ADOL. Donchs vosté per qué m' ha dit...

(A Romaguera).

ROM. Sab qu' es aixó?

ADOL. Digui.

ROM. Un verdader bullit que no l' acabo d' entendre.

MOD. Jo l' explicaré. L' Adolfo es el novio de l' Adela á qui jo tenia depositada aquí á casa, fins y á tant qu' ell pogués

logrà 'l permís per poguerse casá ab ella.

(Pausa).

- ROM. Y donchs, per qué no m' ho deyas?
 MOD. Temerós á l' arribada de vosté de qu' es pogués creure que jo era 'l mateix d' avans y trovantme una dona á casa que no era la meva, he suplicat á la senyoreta que pasés per tal, y...
 CLAR. (Ja ho entench!) Pobre Modesto!
 ADEL. Ho veus mal pensat!

(A l' Adolfo).

- ADOL. Perdonam!
 MOD. Y tú á na mí!
 ROM. Aquesta animal te la culpa de tot: m' ha dit que l' Adela era la senyora...

(Per Paula).

- PAU. Jo m' ho pensaba!
 ROM. Sent aixís, aquesta es la teva verdadera dona?
 MOD. Sí, oncle.
 ROM. N' estich content, perque vaija també m' agrada.

(Per Claret).

- ADEL. Y nosaltres?
 ADOL. Demá marchém, y al mes que vé serás meva.
 CLAR. La enhorabona!
 ADEL. Gracias.
 MOD. Bravo!

L' autor me te encomenat
 qu' al acabarse 'l juguet,
 'ls demani si agradat
 un aplauso de bon grat,
 si es qu' han passat bé 'l ratet.

LO TEATRO REGIONAL

117 OBRAS PUBLICADAS

Ptas.

L' Agulla, drama en 3 actes.	2	Una poma per la sed, j., 1 acte.	
Sortint del ou, diálech.	0'25	D'estudi, monólech.	
Clarís, drama, en 3 actes.	2	Lo gech d' en Migranya, s., 1 a.	
Lo Teatro per dins, c., 2 actes.	1'50	Los Encants de Sant Antoni, s., 1	
Sant Jordi mata l' aranya, c., 1 á..	1	Verdalet pare y fill, s., 2 actes.	
La dòna y la baylarina, c., 1 á..	1	Lo gra de mesch, drama, 4 actes.	
Pintura fi de sigle, 1 acte.	1	A pel y á repel, juguet, 1 acte..	
Un altra sogra, comedia, 1 acte. . . .	1	Las erradas del papá, s., 1 acte.	
Las joyas de la Roser, d., 3 actes. . . .	2	La copa del dolor, drama, 3 a. . .	
¡Tot per los dónas, 1 acte.	1	Dispens hi ha principal, c., 1 a.	
L' Esclau del vici, monólech	0'50	La vida al encant, comedia, 1 a.	
La feyna d' en Jafá, c., 1 acte.. . . .	1	Lo diari d' en Brusí, joguina, 1 a.	
Los Aucellet, comedia, 3 actes.	2	La marca d'a foch, drama, 3 actes	
La Mosca al nas, comedia, 1 acte. . . .	1	L' home del orga, monólech.	
La firma d' en Rovellat, c., 1 acte. . .	1	Clarís, drama, 3 actes.	
La tornaboda, comedia, 1 acte.	1	L' home dels nassos, h., 1 acte.	
¡¡Xerraire!! monólech.	0'50	Tocats de re l' ana, comedia, 1 acte.	
Lo quarto dels mals endressos, l. . . .	1	Lo céle, re Maneja, sarsuela, 1 a.	
Qui oli remena..... juguet, 1 acte. . .	1	Un sarsuista, monólech.	
La Flor de la Montanya, d., 3 a.	2	Riallas y plorallas, comedia, 3 a.	
Tres personas, juguet, 1 acte.	0'50	Las ammetllas d' Arenys, c., 1 a.	
¡Tot per ella!, comedia, 1 acte.. . . .	1	Vida y Mort, epissodi, 1 acte. . . .	
Per contradicció, comedia, 1 a.	0'50	Faixa ó Caixa, comedia, 1 acte.	
La mort de Nerón, tragedia, 1 a. . . .	0'50	L' Antiquari del Putxet, c., 1 acte	
Un músich de Regiment, s. 1 a.. . . .	1	L' acaja del fadri barber, c., 3 a.	
La Dama de Reus, drama, 3 a.	2	Campi qui puga, joguina, 1 acte.	
Un Rey de pega, monólech lirich.. . .	0'50	Lo quant del degollat.	
Dos companys mal avinguts, 1 a.	1	La capista dels petons, com., 1 a.	
La pescatería, sainete, 1 acte.	1	Una mosca vironera, c., 1 acte.	
La Casamentera, joguina, 1 acte. . . .	1	Riera baixa, parodia, 1 acte.	
Las esposallas de la morta, t. 3 a. . . .	1	¡Bl. comedia, 1 acte.	
Los gelos de la Coloma, p, 1 a.	1	Lo pare de la criatura, c., 1 acte.	
Un bateig á cops de puny, c., 1 a. . . .	1	Lo Rabadá, drama, 3 actes.	
Una dòna y un Déu, comedia, 1 a. . . .	1	Lo Violet de Sant Guim, c., 1 a.	
Si, senyors, monólech.	0'50	Lo meu criat!, j., c., 1 a.	
Lucrezia Borgia, joguina, 1 acte. . . .	1	La Fals, drama, 3 actes.. . . .	
Lo Diner, comedia, 3 actes.. . . .	2	Un cop de cap, comedia, 1 acte.	
Lo marit de la difunta, j. 1 acte.	1	La Lola, sarsuela, 1 acte.	
L' ocasió fa 'l lladre, prov. 1 acte.. . .	1	Banyes de mar, sarsuela, 1 acte.	
Mestre Jan, drama, 3 actes.	2	Lo remey Universal, c. 1 acte.	
Lo somni de la Ignocencia, s., 1 a. . . .	1	Del ou al sou, c., 1 acte.	
Home á l' aygua, comedia, 1 acte.. . . .	0'50	D. Joan de Serrallonga, d., 4 a.	
Lo ret de Sila, comedia, 1 acte.	1	La Parentela, comedia, 3 actes.	
Las tres alegrías, comedia, 1 acte. . . .	1	Deliri de grandesas, d., 3 actes.	
¡Dorm!, sarsuela, 1 acte.	0'50	La Cigala y las Formigas, c., 1 a.	
Setze jutges..., sarsuela, 1 acte. . . .	1	Lo caixa del seny. cdia., 1 acte.	
A la lluna de Valencia, c., 2 actes. . . .	1'50	Flor de Té, sarsuela, 3 actes.	
Als peus de vosté, joguina, 1 acte.. . .	1	La Viudeta, monólech.	
La herencia del oncle Pau, c., 4 a.. . .	2	Lo senyó Nadal, cdia. en 3 actes.	
Los tres toms; quadro costums, l.	1	Al quarto de la senyora, m.	
De tauladas en amunt, s., 1 acte. . . .	0'50	Las Cantonadas, monólech.. . . .	
La mort de Aníbal, tragedia, 1 a. . . .	1	La filla del marxant.	
La festa del adroguer, s. 1 acte.	1	Las bonas festas, c. de costums 1	
Un embolich de cordas, c., 2 a.	1'50	Camándulas, comedia en 1 acte.	
Lo timbal del Bruch, drama, 4 a.	1	Lo Senyor Batlle, cdia. en 3 acte	
Lo Mestre de Minyons, q., 1 acte.	1	Entreacte, monólech en prosa.	
Entrar per la finestra, c., 1 acte. . . .	0'50	Lo geni del mal, drama en 3 acte	
Matrimonis á Montserrat, s., 2 a. . . .	1'50	Per massa bó, juguet cómich en 1	
La llupia, joguina, 1 acte.	0'50		

